

Oglas, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglas itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. stredionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 247249.
Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga svo pokvari“. Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o

godinu.
Netiskani dopisi ne vraćaju se podripih ne tiskaju se. Neprimljeni ne primaju.
Predplata na poštarinom stoji 10 K u obće, na godinu 5 K za seljake ili K 3-4, odn. K 2-50 na pol godine.
Izvan carvine više poštarina. Plaća i situacije se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zastali 20 h., koji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari J. Krmpotić i dr. (Via Sissano), kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplata.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 12)

Josip Juraj Strossmayer.

Velikoga biskupa i dobrotvora hrvatskoga naroda neima više! U subotu poslie podne u 3 sata i pol preminuo je u skromnom Djakovu, u sjedištu svoje biskupije, najveći od živućih Hrvata. Tužna viest, koju je zica proniela širom prosvjetljenog svijeta, kosnuti će se duboko ne samo svakog Hrvata i svakog Slavena, već i svakog plemenitog i poštenog inorodca. Tà veliki biskup bijaše poznat, štovan i cijenjen po čitavom svijetu radi njegovih izvanrednih vrlina, uma i srea. On je brojio prijatelja i štovatelja ne samo u čitavom slavenskom svijetu, već i medju svimi narodi Europe, dapače i čak preko Oceana. Ime njegovo spominjao je istim počitanjem, istom ljubavi i istim ponosom Hrvat i Slovenac, Srbin i Bugar, Čeh i Slovak, Poljak i Rus. Sva ova slavenska plemena smatrala su slavnog muža svojim prijateljem, braniteljem i zaštitnikom. I doista njegovo plemenito sree obuhvaća istom ljubavi čitavo Slavenstvo, kojemu bijaše na diku i slavu.

A što bijaše istom hrvatskomu narodu taj izvanredni muž! Svojim veleumom pronio je hrvatsko ime širom svega svijeta a svojom darežljivošću podigao je svomu narodu najveće bramove znanosti i umjetnosti. Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, bogata galerija slika i hrvatsko sveučilište u Zagrebu, te veličanstvena stolna crkva u Djakovu, vječni su spomenici, koji će prozitati slavu svomu stvoritelju i dobrotvoru dok bude jednog Hrvata na svijetu.

A gdje su one hiljade i hiljade narodnih i dobrotvornih podhvata u hrvatskih pokrajinah i u slovenskih zemljah, kojim je plemenita desnica našeg velikog biskupa vazda rado u pomoć priskočila? Tà neima tako rekuć nijednog našeg narodnog poduzeća, kojemu nebi bio taj naš velikan na jedan ili drugi način pomoć pružio.

U blagopokojnom biskupu Strossmayeru izgubili smo napose mi istarski Hrvati velikog prijatelja i dobrotvora.

On je prijateljski obćio sve do njihove smrti s nezačoravnim našim pokojnicima, s Dobrilom, Šterkom i Vitezićem itd. bodreći ih i riečju i činom u težkoj narodnoj borbi. Naša „Bratovščina“, naša „Družba“, naše „Djačko podporno društvo“ i većina drugih manjih društava, očutiše plemenitost darežljive desnice velikog hrvatskog dobrotvora. — „Vama Istranima“ — reče taj divni muž pisau ovih redaka prije par godina — „nemogu odbiti nijedne molbe, jer znadem, da ste velike sirote, da vas tlače s lijeva i s desna a vi se ipak junački opirete svojim dušmanima. Bog blagoslovio vaš i vaših drugova rad za spas naše istarske braće“.

I sad je pozvao Svevišnji k sebi biskupa sviju Hrvata — kako smo ga rado nazivali — da ga nadari za sve ono, što je dobra učinio svomu narodu, za sve muke i borbe, koje je imao da podnese na čast božju i na korist svoga naroda.

Otišao je naš JOSIP JURAJ pred pravednog i milostivog sudea, da položi račun o svom djelovanju, da primi plaću za plemenita svoja djela i da bude svomu narodu pred licem božjim zagovornikom i zaštitnikom.

Hrvatski narod plače slomljen i satrven pred odrom svog velikog sina, pa se vruće moli Bogu da mu podieli vječni mir i pokoj!

Hrvati! Poklonimo se zemaljskome prahu našeg Velikana. Ugledajmo se u njegova dobroćinstva. Sledimo jih, svaki prema svojim silam, te ćemo tako najdostojnije prenašati na dalnje rodove uspomenu hrvatskoga Mecene!

Slava Tebi, koji si u Svom sreu nosio žarku ljubav svoj slavenskoj braći! Slava Tebi, koj si izmučeni Svoj hrvatski narod branio i pred drugimi narodima pred okrunjenimi glavami. Slava Tebi, koji si častno pronosio ime svojeg naroda po svem kršćanskom svijetu. Slava Tebi Strossmayeru, diko naša! Častan Ti spomen dok nas bude jednoga Hrvata!

Vječna slava Josipu Jurju Strossmayeru!

Znaajući da ćemo zadovoljiti naše čitatele ako ih upoznamo u kratko sa životopisom velikog našeg pokojnika, priborimo eto glavne crte njegovog života. Strossmayer potiče od priprostih građanske obitelji nastanjene u Osijeku. On se je rodio dne 4. februara 1815. kao blizanac. Njemu i bratu nadjenuse imena Josip i Juraj, ali pošto je brat istog dana umro, a roditelji neznajući da li je ostao na životu Josip ili Juraj, dadoše drugomu blizancu oba imena t. j. Josip Juraj. Početne škole i šest razreda gimnazije svršio je vrlo dobrim uspjehom u rodnom si mjestu. God. 1833. poslao ga je biskup Sucić u središnje sjemenište u Peštu, gdje je tako izvrstno napredovao, da je bio god. 1834. promaknut na čast doktora mudroslovlja prije svoje dvadesete godine. U Pešti drugovao je mladi doktor s najvidjenijim Hrvatima i Slovancima, koji su tamo boravili ili dolazili. God. 1837. avršio je bogoslovne nauke a istom gođinu kasnije bijaše zaredjen za svećenika jer nije imao propisano doba. Od god. 1838—40 bio je kapelanom u Petrovaradinu. God. 1840. bio je primljen u viši svećenički zavod sv. Augustina u Beču, gdje se je upoznao s našim Dobroliem s kojim je sklopio lično prijateljstvo. Za dvie godine položio je sva četiri stroga izpita, što je velika riedkost, te bijaše promaknut god. 1842. za doktora sv. bogoslovja.

Iste godine povratio se u domovinu i dobije mjesto profesora u sjemeništu u Djakovu. God. 1847. pozvan bijaše u Beč za dvorskog kapelana i ravnatelja Augustineuma. — Burne godine 1848. bijaše Strossmayer u Beču dva puta u pogibelji života.

Pod konac god. 1849. bijaše imenovan biskupom djakovačkim, a posvećen za biskupa god. 1850., dne 29. septembra ustoličen u Djakovu, gdje ga je narod odusevljeno primio i pozdravio. Tu je započeo mladi biskup svoj blagotvorni rad pod lozinkom: »*See za vjeru i za domovinu*«. God. 1856. stvorio je zakladni list, kojim dariva za stolnu crkvu 232000 kruna; u zajedničku zakladu biskupa dao je 180.000 K, za osnutak djakog sjemeništa 60.000 K, za samostan milosrdnih sestara 20.000 K, za knjige mladomnicima 10.000 K. za podporu kapelana 10.000 K, itd. Na isti način podupirao je djakovački biskup i narodno-prosvjetne zavode svoga naroda, te je odmah došao na glas kao veliki narodni dobrotvor.

God. 1861. bio je imenovan velikim županom županije viroviške, te je na skupštini u Osijeku 31. jenara svečano izjavio: »Ja, gospodo, ako bi to čast, poštenje, napredak domovine tražio, veselimi bi se i smijelim licem u bezdno jaza strmoglavio«.

Kao novi župan darovao je za gla-goljsko sjemenište u Dalmaciji 10.000 K, gimnaziji u Sinju 20.000 K, za siromašne gimnazijalce u Osijeku 20.000 K itd., a dok bude službovao zakladi za hrvatsko sveučilište 12.000 K. — Mladi biskup pošao je u Rim prvi put god. 1859. k papi Piju IX., zatim je bio u Rimu god. 1863., 1875., 1876., 1878., 1888., 1890. i 1900.

Mnogo truda i novca potrošio je veliki biskup oko gradnje nove stolne crkve u Djakovu, koja bi mogla biti ureš i najvećem gradu svijeta i kojoj se dive najveći umjetnici gradjevne stroke. — God. 1860. udario je temelj jugoslavenskoga akademiji u Zagrebu, koja je započela svoj rad god. 1867. God. 1869. ustanovljeno je hrvatsko sveučilište koje je biskup vazda podupirao; otvoreno bijaše god. 1874. Svomu narodu poklonio je dragocijenu zbirku slika, koja ga je stajala preko 600.000 K; dao je sagraditi palaču za akademiju u Zagrebu sa 224.000 K. God.

1884. dao je velik priinos, za medicinski fakultet na hrvatskom sveučilištu.

Brinuo se je osobito za širenje prosvjete u susjednoj Bosni pridonasajući u tu svrhu velikih novčanih žrtava. Podupirao je: napose crkve i samostane za turske vlade i odgajao mlade franjevce. Za zavod sv. Jeronima u Rimu darovao je god. 1859. 40.000 K. U Rimu je svaki put nastojao, da se Slavenomi, napose Hrvatima, povratio njihovo pravo porabe slavenskog bogoslužbenog jezika. — Pokojni biskup došao je na svjetski glas osobito radi svojeg djelovanja na crkvenom koncilu u Rimu, od god. 1869—1870, gdje ga proglasiše prvim govornikom među biskupima i nadbiskupima svega svijeta.

Njegovim zagovorom izdao je papa Lav XIII. poznatu Encikliku »*Grande munus*« kojom su sv. Ciril i Metod proglašeni svetcima ciele katoličke crkve. Radi tolikih dobara, što ih je veliki biskup svomu narodu za dugog svog života poklonio, ljubio ga je, štovao i cijenio djetinjom ljubavlju, te će ga stalno štovati i slaviti dok bude Hrvat na svijetu.

Čitamo u »*Novom Listu*« ovaj hvalevrični predlog: »U počast smrti J. J. Strossmayera.« Primamo sa više strana i podupiremo ovaj predlog: Pošto će bez sumnje svako društvo i ina korporacija ljeti počastiti uspomenu pokojnika bilo viencem, bilo brzojavkama ili čim inim, držimo, da bi bilo najdoslojnije i naroda i intencija pokojnikovih, da se osim najnužnijih pozdrava, dotično viencem, sabere što veća svota za narodno-prosvjetne svrhe. Ne bi smio ni jedan pojedinac i ni jedno društvo, a da u počast vel. Strossmayera ne dade koju svoticu u korist »*Družbe Sv. Cirila i Metoda*«.

Hrvati u Puli već su počeli sabirati u počast uspomenie velikog biskupa te sabraše za »*Družbu*« već preko 100 kruna. Nadamo se da će ne samo po Istri već i po čitavoj Hrvatskoj državi živo uzastojati oko sabiranja za družbu, čime će najdoslojnije počastiti uspomenu velikana Hrvatskog naroda i pogoditi intencije pokojnog biskupa.

Iz Pule odasleše naša društva i ostali Hrvati slijedeće brzojavke:

Prečastni Kaptol — Djakovo.
Sa Čitaonicom i Urednicima svojih listova izrazuju svoju tešku žalost nad gubitkom viteškog zaštitnika narodnih prava, velikog umnika, blagog pastira zamjernog Mecene, ključ Slava uspomeni Strossmayera

Istarski Hrvati u Puli.
Storni Kaptol — Djakovo.
U tuži i žalosti koje snađjoše Hrvatstvo i Slavenstvo, polažemo i mi suzu na grob Hrvata velikana. Slava velikom biskupu i vjernaja pamjat!

Prvski Istarski Sokol.

Mrtvo tielo pokojnika je u ponedjeljak balsamovano i položeno na odar u velikim dvoran biskupskog dvora, gdje je dozvoljen pristup občinstvu. Sa svih strana slavenskog svijeta i od drugud stižu mnogobrojne svjetlice.

Nj. V. naš car i kralj Franjo Josip I izrazio je svoju sućut kaptolu djakovačkomu u brzojavci, koju je kabinetska kancelarija odpravila i koja u hrvatskom prevodu glasi:

Njegovo ces. i kraljevsko Apostolsko Veličanstvo iskreno žali smrt Njegove Previšenosti biskupa Strossmayera i izražuje Svoje Previšnje sažaljenje Prečastnom Kaptolu.

Kabinetska kancelarija Njegova ces. i kralj. apošt. Veličanstva: Schiesl.

I srbski kralj Petar I i crnogorski knez Nikola, izraziše svoju sućut povodom smrti velikog hrvatskog biskupa.

Sutra bit će sproved u 9 sati u jutro, koga će voditi osobno zagrebački nadbiskup i metropolita dr. Juraj Posilović. Sprovedu će prisustvovati također sarajevski nadbiskup dr. Josip Stadler. Na sprovedu dolaze mnogobrojna odaslanstva iz svih hrvatskih zemalja, te iz Ljubljane, Praga sa načelnikom dr. Srđoni na čelu, Beograda itd. Iz Istre prisustvovat će sprovedu zastupnik prof. Spinić. Pokopan će biti u grobnici ispod velikog oltara djakovačke stolne crkve. Grobnica je sva mramora, koju je pokojni biskup dao

izgraditi za života, načiniti, te će se na oltaru, koji se nalazi ispred grobnice, čitati svaki dan sv. Misa za pokoj njegove duše, kako je to on odredio i u tu svrhu osnovao posebnu zakladu.

Ovdje u Puli počelo se u počast uspomene blagopok. biskupa Strossmayera sabirati priinaci za Družbu pripomoćno društvo u Pšanu i Družbu sv. Cirila i Metoda, svačim položica. Dosad je rečenu svrhu doprinose slijedeće gospode: Dr. Ivan Zuccini K 40 — Jos. Krimpotic K 10 — Pavičić Franc K 20 — Dr. Laginja Matko K 20 — Jelosić Mirko kastavski načelnik K 10 — Dr. Gjuro Cervar K 10 — Josip Stihović K 10 — Mezulić Ante K 10 — Kanušer Aleksa K 5 — Božja Josip K 2 — Spik Ivan K 1 — Mozetić N. K 1 — Tomašić Stjepan K 1.

Ugledali se i drugi Hrvati u ovaj liepi primjer. Mi ćemo dalnje prinose rado objaviti u našem listu.

Lošinjski Hrvati obdržavat će dne 15. tek. mj. svećane zadušnice za pokoj duše neumrlg Strossmayera. Tim povodom izdali su ovu osmrtnicu:

Svevišnjemu se svidjelo, pozvati u bolji svijet prvoga sina naše hrvatske domovine, dobrotvora svoga naroda i velikana, preuzvišenoga i prečastnoga gospodina Dra Josipa Jurja Strossmayera, biskupa djakovačkoga, Njegovoga Veličanstva pravoga tajnika, savjetnika, svećenika jubilarca, pokrovitelja jugoslavenske akademije i t. d., koji je providjen svetim otajstvima umirućih: ipustio dne 8. o. mj. u 3 sata: poslije podne u Djakovu svoju veliku dušu. Svećane zadušnice za neumrloga pokojnika služiti će se u ovdješnjoj župnoj crkvi u subotu, dne 15. ov. mj. točno u 9 1/4 sati pr. podne. Slava vječna velikomu biskupu i hrvatskomu rodoljubu!

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 9. aprila 1905.

U sjednici od ponedjeljka i utorka dne 3. i 4. t. mj. svršila se je razprava zakonske osnove tičuće se zaokruživanja zemljišta za gojenje repe. Predstavnik i zagovornik interesa tvorničara sladora zastupnik Primavesi, postavio je predlog, da se sva osnova vrati odboru, da ju iznova prouči. To nije značilo drugo, nego da se stvar zavuču na škodu poljodjelaca a na korist tvorničara. Nego zastupnička kuća neće da već tu gospodu liberalce sluša. O predlogu Primavesi — glasovalo se je po imenih. Za taj predlog glasovalo je 18 zastupnika; proti njemu 210. Na to je prihvaćen predlog da se predje u podrobnu razpravu. I ova se je provela; te bijaše zakonska osnova u drugom i trećem čitanju prihvaćena. Liberalci, kakva je židovska presse s kojom bratuju naši Talijani pišu sada da gospodska kuća neće prihvatiti osnove. Na to će oni sigurno i raditi, jer su uvijek proli svemu dobru, ako njim ne nosi.

U istih sjednicah bili su prihvaćeni prešni predlozi glede otkupa nekilih državnih vlastnosti i lokalnih željeznica.

Poglavice klubova obdržavali su dne 4. aprila sjednicu, u kojoj je prisustvovao i ministar-predsjednik barun Gautsch. Odlučilo se je držati sjednice ciele kuće dne 10. i 11. aprila, sjednice proracnuskoga odbora 12., 13. i 14., a onda ići na otkrsne blagdane. Predstavnik Talijana je predložio, nek se vladina zakonca osnova tičuća se talijanske fakultete u Roveretu uputi proracnuskomu odboru bez prvoga čitanja. Gautsch se je s tim sporazumno izjavio. Dr. Susteršić je izjavio da mra on o stvari klub pilati. Naknadno su Svenjemci odlučili, da neće dopustiti na ona osnova predje bez prvoga čitanja proracnuskomu odboru,

U legitimacionom odboru, odobrilo se je protestovane izbore Plantana i dvojice Rusina, a gleda dvojice odlučilo izvide, dok se odobrilo također neprotestovane izbore Suklješa i nekoga Njemca. **Zid. Spinić** pitao je predsjednika odbora, kako bi postavio na dnevni red protestovni izbor dra Bennati. Predsjednik je odgovorio, da toga nije učinio, jer mu je dr. Bartoli brzojavio nedjelju da nemože doći toga tjedna, i molio da razpravu o izboru dra Bennata odroči za poslie Uskrsa. Dr. Bartoli brzojavio je nedjelju; poneđjeljak bio u Beču; i otorka i sriedu su ga ljudi u Beču na više mjesta vidili, samo ne u legitimacionom odboru. Kako da se označi takav postupak dra Bartola? Zar i u parlamentu prenaša svoj »Osar tito?« Zar je već svaki sram izgubio i on, i Bennati, i Rizzi, i Polesini, i kako se sva ta latinska gospoda zovu?!

Ministar-predsjednik Gautsch obolio je na skrlatini. Bolest da se razvija redovito. Po svoj prilici da će ozdraviti, al najmanje 4 tjedna mora ležati ili bar kod kuće biti. Sad kad je imao zblizavati Češe i Njemce, vieć je obolio. Predsjedaju u ministarskom vieću ministar unutarnjih posala prof Byaland.

Židovska »*Neue freie Presse*« donela je prigodan smrti velikana Strossmayera tako ogavan članak, da je već nebi smjelo stati nikad nijedan Hrvat ni Slaven. Ko onako sumnjaji, kleveće, izkrivljuju, laže, taj ne zavriedi vjere ni u drugih stvarih. Vriedno bi prisposdobiti ono što je sad ona mrzka Židovka pisala o Strossmayeru sa onim što je napisala prije kakvu godinu, kad bijaše dobila viest dakako krivu o smrti itoga Strossmayera. Vriedno i za to, da se vidi koliko i kakve zlobi je dobila onda, a koliko i kakve sada. Svrha neće biti druga nego da se pokrije sramota nekilih javnih čimbenika, i da se odvrati Hrvate i Slavene od dužnoga saučesća. Stalno neće doseći ni jedne ni druge svrhe, pače obratno od onoga što u svojoj židovskoj duši želi:

Dne 3. aprila izabrao se je odbor od 48 lica, koj ima razpravljati ob odnosajih između jedne i druge polovice monarchije. Od Hrvata i Slovenaca izabrani su u taj odbor: dr. Ivčević, dr. Ploj, dr. Susteršić, i dr. Tavcar. Odbor se je konstitutirao tako, da je izabrao dra Derschaltu predsjednikom, a baruna Morseya i dra Ploja podpredsjednici. Dosad se ne pokazuje prave volje za stvar za koju je odbor izabran. Koliko je vremena prošlo dok je do razprave o predlogu za izbor odbora došlo. Kako dugo se je razpravljalo? Koliko je prošlo između prihvaćena predloga i samoga izbora odbora? Sad je konačno konstitutiran. Stvarno još nije počeo raditi.

Svoje saučesće nad smrću Josipa Jura Strossmayera izrazili su prečastnom kaptolu odnosno prepuzitu vikaru u Djakovu već dne 9. zastupnici Hrvati u Beču, iz Dalmacije i Istre, zastupnik Spinić za Istru, predsjedništvo mladoškoga kluba, dne 10. slovenska sveza, odnosno hrvatsko-slovenski klub. Ovomu klubu izrekao je svoje saučesće u ime zastupstva grada Praga načelnik istoga dr. Srb, te zastupnik Chock u ime radikalnih čeških zastupnika.

Prije nego li je danas hrvatsko-slovenski klub počeo svoju razpravu, spomenuo se je predsjednik dr. Ivčević krasnim riečmi blagopokojnoga Strossmayera, te završio trokraljni slava Strossmayera. Stojeci i dirnut je govorio; stojeci i dirnuti slušali su članovi i kliknuli trokraljni slava.

Dne 8 t. mj. obdržavalo je »*Hrvatsko pripomoćno društvo u Beču*« svoju godišnju skupštinu. Pošto se je predsjednik Juhn preselio iz Beča u Požežu, je skupštini predsjedao društveni podpredsjednik Nastavak u prilogu.

gospodski okititi — sve u slavu umnih slavenskih gostova.

Odbor za doček gostiju obratio se je također i na opatijsko ljetilišno povjerenstvo, neka bi i ono sa svoje strane doprinijelo štogod tim svečanostima, koje će osobito za Opatinju biti od zamašne koristi — jer će se tom prigodom — uvjereni smo — kroz dane i tjedne neprestano pisati o njezinim krasotama, čime će se njezina slava proširiti i dalje — sve do kuda dopire slavenska rječ.

Pazinski kotar:

Novo splotke. Kako čujemo iz pouzdana izvora posjetiti će ove godine rumunjski kralj Sušnjevicu, da se uputi o lamošnjem žiteljstvu. Pripovjeda se o nekoj akademiji na Sušnjevici, i o predlogu, da se uz hrvatski uvede u pučku školu i rumunjski jezik. Odakle to znamo? Iz Sušnjevice je jedan, neki Glavinu u Bukareštu (Rumunjska) i tamo se pripravlja za učitelja. Tko to plaća ne znamo. Roditelji sigurno ne! Sada kada se je pitanje iznio i skoro ostvarilo, javljaju se zvani i nezvani, da o tom razpravljaju i odluču sebi u prilog. Doista u Sušnjevici govori se neki dialekt rumunjski, ali to su sve naši ljudi, koji se izvan svoga kruga služe hrvatskim jezikom. Biti će valjda, da su po ženskoj krvi dobili taj jezik, jer prezimena muškaraca kažu čiste Hrvate: Belulović, Glavinu, Brkarić, Cvečić, Bašić itd., do jednoga. Biti će valjda kao što nam je častni parob, u Peroju pripovjedao za Perojce, da su u srodstvu žene i da izumiru, tako će biti bilo i za Rumunje u Sušnjevici, da je jači spol izumirao — i nestalo ga, dočim ženskinje budući iste vjere sa okolnim Hrvatima, poudale se sa istima i uzele svoje mužve k sebi. Upotrebljavajući u razgovoru rumunjski jezik, naučile ga i njihovi gospodari. Ipak naš narod mnogo vriedi, kad bi ga htjeli odnaroditi i Talijani, Nijemci i Madjari a sada i Rumunji!!! Koliko više ćemo vriediti, kad se budemo ponosili s onim što jesmo — je li?

Jedan poznat predlog i savjet. Obćina Tinjan ima 3.705 žitelja. Od tih biti će jedna stotina Talijana. Ostali su svi naši ljudi. Na upravi su hoćeš nehoćeš Talijani. Tko je kriv i tko nije, o tomu ništa, samo činjenica je, da nije u našim hrv. rukama. Da li će kod budućih obč. izbora biti opet naša, sumnjamo. Obrazložena je za sada sumnja time, što organizaciju u toj obćini nije cjelovita i što nije još izabrana osoba, oko koje će se kretati cijeli agitacijski rad. Poznamo dobro mjestna okolnosti i odnošaje nekih uplivnih osoba. Ne bojimo se javnosti, radimo za pošteno stvar, radi koje nemamo se bojati i strašiti nikoga. Naš skromni predlog i savjet glede toga bio bi ovaj: Da se kod budućih izbora kandiduje za načelnika vrloga Hrvata i posjednika (ime za sada ostaje tajnim), koji uz dobrog tajnika biti će na mjestu. Uz to treba, da se osnuje odbor, koji će na sve paziti i shodna uređiti, da se nametnuti cilj postigne. Osobnosti svakako na stranu! Prikupljavajte u svoju stranu i one, koji su bud s kakvog razloga za protivnike glasovali. Ako se budemo poneli ovako, ili bolje, stalne je nade, da će obćina biti naša, pak agitatorni neprijatelji i borili se s dvojnošću, bacali makar na pregršti novaca i dovezli sav bakalari sveta. Naš narod puno drži do svojega jezika, to je vrlo moćno sredstvo za agitaciju. Ako pak držite, da ovo što smo napisali nije dobro, a vi učinite drugacije samo gledajte, nastoje da izbacite tu našu obćinu iz tuđih ruku. Geslo neka nam bude: Što Bog daje i sreća junacka! Svaku sreću želi vam: Vaš prijatelj.

Dječkom pripomoćnom društvu u Pazinu pripisano je preko naše uprave gosp. Antun Nedved, župnik u Šterni K 19—, što je bilo u našem br. 8 jurve zabilježeno, ali uz slagarSKU pogrešku, te molimo odašiljača za oprost.

Darovi za dječke zabavište Družbo sv. Cirila i Metoda u Pazinu od 1/3. Mjesto sudjelovanja narodnome plesu u Trstu darovali dr. Dinko Trinajstić K 10, dr. Sime Kurelić K 10, Valentin Marušić K 6, Martin Zgrabljić K 4.

Dr. Gržinić da počasti uspomenu pok. Maričice Šebeste K 5. — Marko Zović na zabavi čitaonice u Pazinu utruženih K 7. Franciž Bazilija prirođenih za cvijeće na zabavi čitaonice u Pazinu 2-76. — Matika Josip, općinski činovnik u Pazinu K 4. Bačić Josip sabrao kod kuglanja u čitaonici u Pazinu K 1-20.

Darovi za mužku podružnicu družbo sv. Cirila i Metoda u Pazinu od 19./3. do 10./4. 1906. Ante Brtoša sakupio u kući Frana i Josipa Marčana u Zareču prigodom krštenja 28./3. K 8-02. Matika Josip, općinski činov. Pazin K 4. Isti K 20. — Prof. Ivančić sakupio od plesa na zabavi u čitaonici u Pazinu K 7. Belovarska županijska štetiona K 40—

Izbori u plominskoj obćini. Do mala provesti će se izbori u Plominu. Mislio bi čovjek, koji ne pozna okolnosti u Istri, da će u toj obćini, gdje ima 1/2 naših ljudi već jednom predobiti obćinu hrvatska stranka. Ali da! Nitko se ne miče. Narod ne zna, nema pojma o tom, što se reče, jer je neupućen. Protivnici govore hrvatski; i tako će obćina ostati još tri godine u talijanskim rukama. Bojimo se, da će tih po tri godine biti više. Prosvjetitelji naroda, što spavate ili ste postali socijaliste!

Porečki kotar:

Izvoz vina iz Poreča mjeseca marča. Prošloga mjeseca ukrcano bijaše u Poreču na razne parobrode u svemu 5205 stolitara vina, i to za Trst 3201-10 stolitara, za Pulu 1050 stolitara, i za Rijeku 953-10 stolitara. Istoga mjeseca godine 1904. ukrcano bijaše u svemu 5272-05 stolitara, i to za Trst 3150-40 stolitara, za Pulu 870-70 stolitara i za Rijeku 1250-95 stolitara.

Pošto su krčmari u gradovima vinom sada dostatno obskrbljeni, izvedeno bijaše prošloga mjeseca vina nešto manje nego li prošle godine, no cijene su ostale i sada dosta povoljne to jest, 32—34 krune za stolar.

Koparski kotar:

Sajam blaga u Bujah. Pišu nam od tamo, da je bio posljednji zajam blaga slabo posjećen, dočim je blaga bilo osobito mnogo po izbor. Prodaja bijaše loša, jer su vlasnici blaga radi približavajućeg se proljeća držali previsoke cijene. Tako se je tražilo za bolje volove do 600 K, a platilo se je za junicu od dvadeset mjeseca 400 K. Dovoženo bijaše 288 debelih glava i 266 drobnih. Od toga razprodalo se je 18 volova, 24 krave, 4 magaraca, 12 ovaca i 40 krmaka, ukupno dakle 98 glava.

Franina i Jurina.

Fr. Lovranski poprdili, da su ostali neki dan opareni kako i mokra kokoša.
Jur. Ča im se to travinjalo?
Fr. Bili su tamo talijanski šinjori s preko Učke, pak su se neki nadali, da te se a maka pošteno najist i napit.
Jur. Pak?
Fr. Ostali su s dugim nosom.
Fr. Huje njim buđi!

Fr. Spamečnje se Jurino još, kako su ono bili neko leto. Iovransken poprdilom Talijani s preko Učki pokazali žlice, noži i piruni?

Jur. Ši, pak?
Fr. Sadahna. ti nebore oni poprdili vežu s viružicom za nogi od stola i žlice i noži i piruni kadagod. njim pridu onakovi prijatelji.
Jur. Pravo imaju. Ča neznas, da kega kačka uji, ta se i kušerice boji.
Fr. Je tako je, ma su morali nekada i dotu sv. Jure bolje vezat, nebi si neki ter neki i danas onako brki mastili.
Jur. Poj znat ča će se travinjal!

Razne primorske vesti.

Savez hrvatskog Sokolstva. Dne 26. pr. mj. obdržavao je savez hrvatskih sokolskih društava u Zagrebu svoju drugu odborSKU sjednicu. Zastupana bila su sljedeća društva: Zagreb, Karlovac, Sisak, Varaždin, Senj, Križevac, Gospić, Samobor, Volosko, Pazin, Pula i Makarska. Razpravljalo se poglavito o budućem I. hrvatskom svesokolskom sletu u Zagrebu sljedeće godine. Slet će se obdržavati na Kraljevo 20/8 i to dva dana. Pozvat će se na slet sve slavensko sokolstvo. Tom prilikom snuje se za strane i izlet u Dalmaciju. U Zagrebu ustrojiti će se veliki odbor sa više pododbora, da taj sastanak što ljepše izpame.

Za svesokolski slet darovala su dalje: grad Zemun 50 K, grad Belovar 20 K, kadet u Pragu 50 K, Hrv. poljudijska banka 100 K, društvo »Salet« u Samoboru 13 K. Tehnička strana sleta prilično je već obradnena, te se je na javnoj vježbi zagrebačkog Sokola, pokazivalo i proste te razne vježbe, koje će se izvoditi na sletu. Sljedeća odborska sjednica biti će, čim se u posebnim odborima provede čitava organizacija sleta.

Državna podpora za ublaženje biele u Istri. Iz Poreča nam pišu 1. o. in. j. Glavarstvo ove obćine upozoruje stanovništvo, da je ministarstvo doznačilo c. k. namjestničtvu u Trstu 20.000 kruna za ublaženje biele i nevolje. Podpora u novcu neće dobiti nitko, već će se dati za nabavu krme onim posjednikom, koji su ostali bez krme za blago prošle godine zbog velike suše. Ta podpora dieliti će se za dovoz krme iz vana i za samu krmu gdje je neima.

Molitelji neka predlože svoje molbe na c. k. kapitanat u Poreču putem (tamnošnjeg občinskog glavarstva do 12. aprila o. g. U molbi valja da pokažu potrebu podpore, dotično troškove, koje su imali radi nabave krme.

Nagrade za morske pse. Pomorska oblast u Trstu raspisala je nagrade za lov na morske pse, i to za morskog psa koji je dug 1-5 m. 10 K, za veće 20—50 K, a za one, koji su ljudima pogibljivi, iznose nagrade od 50 do 1000 kruna.

Podružnica sv. Cirila i Metoda. C. k. Namjestničtvo u Trstu uzelo je na znanje pravila novoga društva »Podružnica sv. Cirila i Metoda« za Istru, koje se je ustrojilo u Novakih kod Motovuna.

Tako valja, evala svjestnim Novačanima. Ustrajajmo svuda »Podružnice sv. Cirila i Metoda«.

Dvojezične škole. Neke škole u Istri sa talijanskim i hrvatskim naukovnim jezikom imaju učitelje, koji su od »care patric«. Bilo bi već jednom doba, da se te škole razdiele po narodnosti. Inače bit će samo koza sita a mi gladni.

Budite pravedni, rabite zakone pak nećemo prigovarati već za škole u Kanasaru, Roču, Fontani, Sv. Lovreč Fazanatičić, Plominu itd. Obzire na stranu, zakon nek se vrši.

Povratit ćemo se još na stvar. Pravica mora pobjediti.

Rec se razgalamio. — Ne velim ovotek za »prvi april«, već kao pravu i zdravu istinu. Eto ti ga, na! Iza što je promlatio okeanom, dosadio mu kolomaz, pa se opet prihvatilo ljeskovače. Ma, dašto! U nuždi vrag i muhe zoblje. — A da mu ljepše t. e. vrieme, nego li mu teklo, kad je vagao prah za bobne, vrgo se u literate. Sakrijte se Kumičići, Jeretovi, Bastijani, Emini, Kalci, Bršljanski, Antončići, jer eto

zviezda, što sinula izpod Divića, na; navieket pomriela! Van: slavu. Citajte, »Bić«, pa eva zalažem svoju rusu glavu i junacki brk, ako, su Vaša zlatna pera kadra, da se natječn sa zecom u — kupuan. Pa piše u »Biću« toli čisto i bistro — u secesiji — da ga obični smrtnik ni ne razumije. —

I eto! Pošto se svojim prvicnem vinno šaku iznad Parnasa, a tim ulovio si mjesto uz desnu Ovida, Dantea, Getes, Šekspira i drugih velikih bezmrtnika, zasukao rukave do bijelih lakata, pa se bacio u politiku, ne bi li i ovdje odnio perje. Borne, takve kuraze naći ćeš riedko u — zeca.

Čujte!

Dopao mi šaka ljubljanski »Učiteljski Tovariš« br. 11 od ove godine. Razvaganih se u naslonjaču, zadimih lulu, pa stadok listati listom. I pade mi oko na »Pismo iz Istre«. — Toliko sam puta bio nakan, da se prebrojim Vašem listu*, (Sinko moj! Slovnicu u sake!! — Op. pisca.) Uzrok, što još nisam Vaš predbrojnik (Predplatnik dakako za sada ne može d. bude, jer si je po svome vlastitom priznanju sa »Bićem« izpraznio žep. Op. pisca.) jest, što ne poznam dostatno slovenski jezik; (Brate zaslužiš medalju iz reke radi ovoga priznanja. Istranin, Hrvat, čakavac, učitelj, pa da dostatno ne pozna hrvatskomu najrodnijega jezika? Soli, soli more te ne dalo!) — Ali rad bratstva i sloge, moram i taj bratski nam jezik naučiti, barem toliko, da Vas razumijem. — (Koliko drugih bratskih nam jezika već znaeš? Op. pisca.)

Nakon zadržeg Vašeg dopisa iz Istre od 3. t. mj. »Našega Slova in učiteljstvo«, ne mogu dalje oklievati: moram ne samo ljubiti i štovati, nego i čuvati i čitati Vaš List* (Aj, brižan! Do sada ga nije ni imao ni čitao, pa ipak ga je ljubio i štovao. Vidiš, dragane. Ja tebe nisam nikada vidio, tek za tebe sam čuo, pak ipak te ne mogu ni ljubiti ni štovati, kako ti u analognom slučaju »Uč. Tov.« — Op. pisca.) Ne osvrćite se na mršavo blezganje one stare popovske klepetuše u Puli, kojiž veli, da ne napadaj učitelje, a u istom broju ruži na najpodliji način dva naša učitelja, koji su vredniji i zaslužniji za narod, nego mnogi doktor i mnogi pop u Puli i izvana. (Brajane dragi! »Sloga« brani se protiv klevete, da tobože napada na učiteljstvo, a ne na učitelje. Vidiš, ti uz svoje proslute drugove nieste učiteljstvo, nego učitelji, pak ako vas je mrvu »Suknula«, to ste i vi u punoj mjeri zaslužili. Kaži mi, Frančić, u kojem je broju ona napadala učiteljstvo, pak ću te poljubiti u zčeđe lice. Op. p.)

»Branite nas i nadalje onako krepko, i znajte, da ima uz Vas mnogo istarskih potlačenika«. (Nezhalvan je to posao po »Uč. Tov.«, drugi zečeviću, kad svi ti mnogi istarski potlačenici niti ga čitaju, niti su na njega predplaćeni, a najmanje pak ti. Op. p.)

Sada obćaje, da će »Tovarišu« poslati svoje remek-djelo: »Bić«, koji, mimogred rečeno, već izlazi u listu.

Onda nastavlja:

»Molim Vas, javite do prigode (valjda: prigodom. Op. p.) Vašim sumišljenikom iz Istre, da smo i mi trojica (I opet ti dovikujem: slovnicu u šake, sinko moj dragi! Ne veli se zlaćani: da smo i mi trojica, nego, da je i nas trojica. Op. p.) gorespomenutih, pa k tomu (k čemu? Op. p.) Radić u Jursčićim, (morao si biti, dragi, konsekventan u pravopisu, pak reči u Jursčićim. Op. p.), Radić na Malinskoj, Tončić u Sv. Vidu, Marki u Veprinca i Martinčić u Lindaru i mnogi drugi njihovi suborionci. (Kolegoviću moj dragi, možda si mrvu zabrazdio. Ne znam, dapače vrlo dvojim, da li će bit ovaj gospodi ugodno, što ih miešaš u bagru Marchi-eva kalibra. Sjeguram sam, da to ne činiš p. p. — Ta čovječe, njeki od njih pišu čak u »popovske novine!« Op. p.) Ja i moji sudrugovi susjedi zelili bismo pak znati za

Vaša sumišljenika u Istri. (Jadan ne bio! Zar preko ljubljanskoga lista rado bi to doznati? Ondk zaista moram ti prisapnuti: zalostna ti majka. Ta u tebe lažne: peša; pa ajde, škopi malo siroma Istru, da si sam potražiš svoje sumišljenike. Borne lahko češ ih naći, ta neima ih ni koliko saka prsta. Op. p.) da se upoznamo, da se skupimo, da se organizujemo i da se složnim silama po stanovilom programu opremo popovsko-hrvatskoj kamori u Istri. (Ajde sinke na djelo, pa ti zaista neće uzmanjati Judin groš! Op. ur.)

Molim, pošaljite mi Vaš list i sve znostale brojeve od novoga ljeta napred, a predbrojbu (valjda: predplatu. Op. p.) ću vam poslati čim iz lista razaberem koliko iznaša na godinu.

Eto i time dokrajčena je ta kranjska klobaša! Pa neka, kad je već i tebi samomu dosadila, što se baš iz ove zadnje alineje opaza; u kojoj si se toli kruno ogriješio - o hrvatsko riečosljedje i čak, iz dosade valjda zaboravio da vržeš u nju koju pregršt zarezu ili črknja.

Zeačiviti moj! Prije svega, velim ti po treći put, slovnice u saku, a onda istom naoštri pero, pak šalji u "Tovariš", kako si mu obećao, „po koju crticu“.

Gaspud! Zajček! Le pogumno udrihaj po popih, kur se da, in' bodi gotov, da najdes tedaj u "Tovarišu" dovolj prostora, pri meni pa: zadržost usmiljenja in — poniženja. — Verstanden? —

Pospešivanje zdravlja kroz uvijek sveobću uporabu Kathreiner-Kneippove sladne kave kod našega svagdanjega kavnoga napitka može se naglasiti ista kao prva od najvažnijih dobitaka: zadnjih 15 godina na polju hranivih i uživanih sredstava. Upravo kao što alkohol isto tako i zrnata kava uslied u njoj sadržane otrovne tvarine (Coffein) djeluju na razpoloživost srca veoma štetan učinak; koji vodi do veoma zlih posljedica. Kathreiner-Kneippova sladna kava ublažuje, dapače uzvisuje pridodatak k zrnatoj kavi kao samu sebe, te podjednako odstranjuje gotovo posveće škodljive učinke; nu ipak njezina blagodana svojstva dolaze tekar onda do njezine najpodpnije vrijednosti; ako se ista t. j., bez primjese zrnate kave pije. Iskustvo je, da svi koji su se na Kathreiner-Kneippovu kavu priučili neće više od nje odustati, dokazuje najbolje njezinu vanrednu vrstnoću. S razloga toga ne manjkaju danas u nijednom brljijvom i urednom kućanstvu poznati omoti sa slikom župnika „Kneippa“, koji jedino sa državaju pravu Kathreiner-Kneippovu sladnu kavu. Kod kupovanja valja povratiti samo moguće otvoreno odvgnute przene proizvode, a nasuprot valja preuzeti izvorne omote sa imenom „Kathreiner“, što su nedvojbeno pravi.

Deputacija talijanskih učitelja kod namjestnika. Dne 20. pr. mj. predala je deputacija talijanskog učiteljstva Istre, sastojeca od gg. učitelja Linio Crasta i A. Scopinica, c. k. namjestniku g. knezu Hohenlohe spomenicu, kojom ga mole, da požuri potvrdu zakonah, koji lujahu u posljednjem zasjedanju istarskoga sabora na korist učiteljstva prihvaćeni. G. namjestnik obeća deputaciji, da će se za stvar zanzeti, jer da mu leži na sreću školstvo pokrajine i stanje njezinog učiteljstva.

Talijansko učiteljstvo naše pokrajine hitjelo je valjda g. namjestniku pokazati tim talijanstvu Istre, što je odabralo u deputaciju dva svoja druga čiste talijanske krvi t. j. *Hrasta i Škopinića!*

Razni prinosi:

Djačkom pripomoćnom društvu u Pazinu prispjeli su tekom mjeseca siječnja ove godnje sljedeći prinosi:

A.) Utemeljitelji: Zapis blagopokojnog popa Dinka Muškardina, Šivan K 100; Josip Flego, duh. pomoć., Sovinjak K 50.

*Po ponutaji bio je izostao ovaj izkaz, a u zadnjem broju tiskan jest za mjesec veljača.

B.) Redoviti: Gg. Pero Premuda, sudbeni vječnik, Zagreb K 10; Hinko Šimečki; Karlovec K 20;10; Antonija Milohinić; Franjo Sablic; svećenik, Niko Turato, svećenik, Cress. po. K 5; Valentin Jereb, župnik, sv. Martin K 10; Benedikt Fiamin, Sušak K 20; dr. Albert Predvoić, odvjetnik; Zagreb K 10; dr. vitez Bogoslav Trnski, Bakar K 10; Franjo Budicki, kaponik, Zagreb K 10; Antun Nežić, umir., nadučitelj, Pican K 10; dr. Josip Šebesta, opć. liečnik, Pazin K 20; Franjo Perčić, župeupravitelj, Vodice K 10.

C.) Darovatelji: N. N. za prodanu marku K 2; Šime Defar, Tinjan, sabrao u veselom društvu u svojoj kući K 3; N. N. K 300; glavarstvo občine Kastav za počastiti uspomenu blagopok. dra. Dinka Vitezića K 50; Ivan Milohinić, umir. profesor, Cres K 5; općinsko glavarstvo Volosko za počastiti uspomenu blagopok. dra. Dinka Vitezića K 100; dr. Ivan Posčić, odvjetnik, Volosko, mjesto čestitke na novu godinu K 20; Uredništvo lista „Edinost“, Trst K 15-96; Josip Ptasinski, svećenik, Emis (Amerika) K 14-71; Vinko Rubeša, učitelj, Kastav; sabranih u nadžupnom stanu na Lucijino a na predlog g. Ivana Orlića među braćom svećenicima K 21; Viktor Tomičić, Volosko, primljenik za ustupljenu privremenu uporabu njegove grobnice K 250; Šime Defar, župnik, Dekani K 5; N. Schweizer postajevođa, Buzet, sabrao na S'vestrovo K 4-50; zapis blagopok. popa Dinka Muškardina K 100; Ivan Filipčić, sabrao u Lindaru K 3; prigodom ženidbe „Kojfe“ K 3-26; Ivan Sironić, Trviž K 1-40; Administracija „Hrvatskoga prava“, Zagreb K 20-50; sabrano u Pčinu prigodom vjenčanja g. Janka Nežića, sudb. prislužnika u Rovinju sa gđicom Tončicom Kurelić K 32-31; dr. Otakar Rybař, odvjetnik, Trst K 5; Pavao Gugler, biskup, Zagreb K 100; sabrano u hrvat. čitaonici u Pazinu prigodom zabave K 16; k tome nadalje g. Antun Marčelja, ljekarnik K 4; Antun Bradetić, Klenovčak, sabrano u veselom društvu K 13-60; sabrano na likofu u Ceru, a darovali Matko Petek, Antun Šebesta, svećenik, Ernest Godina i Nikola Bulković K 15; Ivan Sancin, Buzet, sakupio prigodom glavne skupštine „Hrvatske čitaonice“ K 17-80; hrvatska čitaonica, Tinjan, sabrano prigodom glavne skupštine K 12-76; dr. Ivan Zuccon, Pula sakupljenih u Medulinu na predlog popa Luke Kureca u veselom društvu K 12-46; k tomu dodaje dr. Ivan Zuccon K 17-54; pop Luka Vitezić, Dobrinj, da počasti uspomenu blagopok. prastricu dra. Dinka Vitezića K 50; Vinko Rubeša, učitelj, Kastav, na oprosnom sastanku sa veleč. g. Ivanom Vrabcom mjestnim duhovnim pomoćnikom sabrano na predlog gosp. Ivana Orlića, svećenika K 40; Rudolf Dešković, pomorski kapetan, Draga, za dobru ruku K 5; Antun Bremić, Lindar K 1; Prijatelj iz Istre K 300.

Kathreiner-Kneippova Sladna kava ne smije kod priprave kavnoga napitka u žljeđanom kućedoncu zamjeniti. Valja zahtjevati samo izvorne omote s imenom „KATHREINER“.

Prekrasan posjed
nedaleko mora u Juršićih (Kastav) na prodaju. Preko 3200 □ klaftara vinograda i šume s kućom za prebivanje. Moglo bi se plaćati i na rate!
Poblize informacije kod **Franje Režančica u Kastvu 74.**

Poziv
na redovitu glavnu skupštinu kotarske gospodarske zadruge u Buzetu koja će se obdržavati u Buzetu, dne 27. aprila 1905. u subotu u 9 sati prije podne sa sljedećim dnevnim redom:
1. Uplaćivanje godišnje članarine;
2. Nagovor predsjednika;
3. Izvješće tajnikovo;
4. Izvješće blagajnikovo, obračun za godinu 1904. i proračun za godinu 1905.;
5. Izbor dvojice odbornika i konstituiranje odbora;
6. Predlozi, upiti i zaključci;
7. Predavanje gosp. putujućeg učitelja Sancin-a;
8. Zdrizebanje raznih agrarnih predmeta i dvojice doživotnih članova društva Sv. Jeronima.
Kotarska gospodarska zadruga. BUZET, 13. aprila 1905.
Predsjednik: **Fr. Flego v. r.**

Svoji k svojim!
Skladište pokućstva goricko-solkanske **stolarske zadruge** (prije Antun Cernigoi)
TRST
Via di Piazza vecchia 1, palak crkve Sv. Petra
Tvornica sa strojevnim obratom. Pokućstvo izradijuje se samo u peći izsušenim drvom.
Konkurencija izključena. — Za solidnost se jamči.
Prodaje se također uz mjesečnu odplatu.
Zastupstvo u Trstu, Splitu i Aleksandriji. Ilustrovani cienici se šalju na zahtjev.

Inžinir Živic preporuča:
Svoj prokušani željezni plug s tačkama (kolima) za oranje na polju, u bradama i drvlju za pletove, zasipanje, rovanje itd, koji se sam ravna, jednostavan, lagan i jeftin. — Svoje dobro poznate škropilnice protiv peronosper i svoje nepropustljive vinske preše. — Dobivaju se također svakovrstni strojevi za poljedeljstvo i industrije, posebice pak pumpe za svaku rabu i čvrti kod trilike:
Živic i drug.
Trst — Trgovinska ulica 2.

JOSIP JURŠIĆ ZLATAR I DRAGULJAR
Nova ulica ≈ VODNJAN ≈ Nova ulica.
Prodaja zlatnih i srebrnih predmeta. — Prima svakovrstne naručbe i popravke uz cijene umjerene. — Izradba točna po naručbi.

Marko Zović, krojački majstor u Pazinu
— preporuča —
upravo prispjelo moderno sukno za proljeće i ljeto iz tvornice svjetskoga glasa. — Izradba po najnovijem kroju, a cijene umjerene. — Preuzima radnje za velečastno svećenstvo. Gotova odijela vazda na skladištu.
Imade na prodaju šivaće strojeve za krojače, postolare i slične obrtnike iz nagradjene tvornice. Sastavni dielovi iz najbolje oejeli. Jamstvo 8 godina. — Cijene su od K 60— do K 260—

Istarska Posujilnica u Puli
Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrughih dielova jedan ili više po kruna 20.
Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te plaća od istoga 4 1/2 % kamata čisto bez ikakvog odbitka.
Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog otkaza, iznose do 400 K uz otkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz otkaz od 14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok za otkaz.
Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.
Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdane osim jultja i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.
Društvena pisarna i blagajna nalazi se u: Čilvo S. Stefano br. 9. prizemno desno, gdje se dobivaju poblize informacije.
Ravnateljstvo.

Stampilje iz kaučuka

Izrađuje
knjigotiskara J. Krmpotić i drug.
Via Sissano-Diana u **PULI** Via Sissano-Diana

Preporuča se svim p. n. župnim, občinskim i drugim oblastima i uredima te posujilnicama, gospodarsko-trgovačkim i prosvjetnim društvima, p. n. gg. trgovcima i t. d.

CIENE UMJERENE.

Pošto je ovo poduzeće jedino hrvatsko u Istri i Primorju, nadamo se i molimo za što brojnije cijenjene naručbe.

Visokom kr. zem. vladom proglašena liekovitom vodom rudnicom APATOVAČKA KISELICA

naravna alkalčko-muriatna-litijaska kiselica vrlo bogata ugljičnom kiselinom

izvrstno i poput kristala čisto stolno piće.

Glasoviti liečnički auktoreteli prepisuju ovu kiselicu s najboljim uspjehom kod svih bolesti probavnih organa i grkljana protiv astme i reumi, kod želudčanog, plućnog, gripeog i svih drugih katarata, protiv hemeroidima (zlatnoj žilji), kod boli bubrega, mjehura, kamena, žučerne bolesti, zrnatih i nateklih jetara, žgaravice i mnogih drugih bolesti. Prokušano izvrstno i nenadkriljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Analizirao je prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Nagrađena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.

„Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice“
ZAGREB, Illica broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionama.

Tko hoće dugo živjeti

veseliti se dobromu zdravlju, mora nastojati svoj želudac vazda u redu držati.

Svaki onaj, koji si je želudac sa teško probavljivošću, prevrnućom ili prehladnom hranom pokvario ili nahladio, nalazi sigurnu pomoć u

Germanorovoj životnoj esenciji,

koja se proti beztečnosti, slabosti želudca, podriganju, žgaravici, smučivanju, glavobolji, vrtoglavici, grčevima, težkom stolcu, zlatnoj žilji najuspješnija upotrebljuje. — Poslje obilnog jela, osobito poslje masne i teškoproblavljive hrane, odstranjuje ova esencija svaku bol i pribavlja volju za jelo, pri čem u velike do-prinaša i okriepi tiela. Izlučuje pokvarene sokove iz tiela i čisti krv te ima prednost pred drugim sličnim sredstvima, što neškodni i nakon mnogogodišnje uporabe, jerbo sastoji iz najbirtanijih biljnskih sokova, te je ugodnog malo gorkog teka, tako da ju i najraznuzenije osobe, gospodje i djeca rado uzimaju.

Germanova životna esencija, kao pravo pučko i kućno sredstvo neka u nijednoj kući ne manjka, jerbo često — gdje liečničke pomoći blizu nije — kao prva pomoć pomaže i od ozbiljne bolesti sačuva. — Kod kupovanja neka se naročito zahitjeva „Germanova životna esencija“ iz ljekarne k crnom orlu u Bjelovaru, pošto imade još sredstva sa sličnim imenom, ali nijedno nije otom doraslo. Jedino prava jest u zelenom zamolu sa cilim liskanim naslovom: Ljekarna „k crnom orlu“ K. Germana u Bjelovaru (Hrvatska), kamo se i naručbe dostavljati imadu. — Ciena bočici jest K 1.40 postom ne izpod 2 bočice. — Za pakovanje 40 para više, razašilje se uz pouzće ili unapred poslanje iznosa.

Naslov neka se točno napiše. — Naputci i prospekti badava.

Germanovu esenciju mogu trpećemu čovječanstvu najbolje preporučiti, pošto sam se na sebi samomu i na mnogomu župljaninu kojemu bila preporučio bio taj liek, osvjedočio o izvrstnosti djelovanja.

Edmund Medcott, župnik u Trojstvu, (Hrvatska).

2 potrošene boce Vaše životne esencije vrlo mi dobro činise, s toga mi pošaljite još 6 bočica. Petar Gradinač, umir. župnik Gradac, Zinzerdorffgasse.

Ovime Vam javljam, da sam mnogo vrsti sredstva upotriebio, ali nijedno nije kao Germanova esencija djelovala.

Molin, da mi ponovno pošaljete 8 bočica Germanove životne esencije, koju ću svima na želju hotujućima najbolje preporučiti. Pošto se mnogo bolje ćutim, radam se skoromu posvamaćnomu ozdravljenju. Apollonija Haberl u Semriaču kod Peggana (Stajerska),

Odlikovana
svijećarna na paru
Gorica - ulica Sv. Antona

J. KOPAC

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom sla-rešinstvu, p. n. slavnom obćinstvu svijeće iz prijesnoga pečelnoga voska kg. po K 4.90. Za prijesnost jamčim s K 2000. Svijeće za pogrebe, za božićna drva, vošteni svitci i med najfinije vrsti uz veoma niske cijene.

Kapljica sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka.

Ovo glasovito i nenadkriljivo kapljice sv. Marka upotrebljavaju se za vanjsku i unutarnju porabu. Osobito za odstranjivanje irganje i katanje po kostih, nogama i rukah, te izliece svaku glavobolju. One nedostizivo spasonosno djeluju kod bolesti želudca, ublažuju katar, umiruju izbacivanje, odklanjaju naduhavanje, boli i grčeve, pospiješuju bolju probavu, čiste krv i crieva. Progone velike i male gliste, te sve bolesti od glistah dolazeće. Djeluju izvrstno proti brzapavosti i promuklosti. Liece sve bolesti jetrah i sluzene te kuliku i irganje u želudcu. Progone svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti maternici i madronu, na zato nesmiju manjkati u nijednoj gra-djanskoj ni seljačkoj kući. Dobiva se samo: **Gradska ljekarna, Zagreb, Markov trg broj 29** pokraj crkve sv. Marka. — Novce neka se šalje unapred ili pouzćem. — Manje od jednog tuceta (12 bočica) se ne šalje. — Ciena je sljedeća i to franko na svaku poštu: 1 tucet (12 boč.) 4 K, 2 tuceta (24 boč.) 8 K, 3 tuceta (36 boč.) 11 K, 4 tuceta (48 boč.) 14 K, 5 tuceta (60 boč.) 17 K. — Posjedujem tisuću i tisuć priznanica, da ih nije mo-guće ovdje tiskati, zato navadjam samo imena neke gg. koja su sa osobitim uspjehom upotrebljavali **kapljice sv. Marka** te podpunoma ozdravile: Iv. Baretinčić, učitelj; Janko Kihulj, kr. nadlogar; Sij. Borčić, župnik; Ilija Manić, općinar; Sofija Vukčić, šilica; Joze Seljančić, seljak itd. itd.

Utemeljena god. 1360.

Gradska ljekarna, Zagreb.
Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

POZOR!

BOLESTNOME ZDRAVLJE!
SLABOME JAKOST!

Vidvarić preporučuje seljacima moć pakračkih kapljica.

PAKRAČKE KAPLJICE I SLAVONSKA BI-LJEVINA su danas najboljubljena dva pučka lijeka, pošto ta dva lijeka sigurno djeluju sa naj-najboljim uspjehom, prokriše si put na sve strane svijeta.

PAKRAČKE KAPLJICE

djeluju izvrstno kod svih bolesti želudca, crijeva — odstranjaju grčeve i boli želudca, gone vjetrove i čiste krv — pospiješuju probavu, ljeraju male i velike gliste, odstranjaju groznicu i sve druge bolesti od iste dolazeće. Liece sve bolesti jetra i sluzeni. Najbolje sredstvo proti bolesti maternice i madrona — s toga nesmiju manjkati u nijednoj građjanskoj ni seljačkoj kući.

Neka svatko naručiti i adresira:

PETAR JURISIĆ ljekarnik
PAKRAČAK br. 207. (Slavonija.)

Cijena je sljedeća i to franko na svaku poštu su:
12 bočica (1 ducet) K 5.— 36 (3 duceta) K 12.40
24 bočice (2 . . .) 8.60 48 (4 . . .) 16.—
60 bočica (5 duceta) K 18.—

Manje od 12 bočica se ne šalje.

SLAVONSKA BILJEVINA rahi se upravo sjajom naj-boljim uspjehom proti naj-starijem kašlju, prosoholji, promuklosti, brzapavosti u grlu, teškom disanju, astmi, proba-danju, kataru, odstranjuje guste sline, te djeluje izvrstno kod svih ma i najstarijih prsnih i plućnih bolesti.

Cijena je sljedeća i to franko postavljena na svaku poštu:
2 originalne boce K 3.40 4 originalne boce K 5.40
6 originalnih boca K 8.20

Manje od 2 boce se ne šalje.

Novac se šalje unaprijed ili pouzćem.

Molim dakle naručiti samo izravno od mene pod adresom

PETAR JURISIĆ ljekarnik
PAKRAČAK (Slavonija).